

Oponentský posudek diplomové práce

Univerzita Karlova, fakulta tělesné výchovy a sportu v Praze

Autor: David Panský

Název: Analýza podmínek pro výuku tělesné výchovy v kraji Vysočina

Vedoucí práce: PhDr. Karel Kovář, Ph.D.

Oponent: Mgr. Libor Flemr

Téma

Zvolené téma považuji za velice vhodné a aktuální. Navíc toto téma bylo realizované v „novém kraji“ Vysočina, kde vzhledem i k nedávnému rozdílnému krajskému uspořádání státu není mnoho informací v jakékoli oblasti. O to víc si myslím, že tato diplomová práce je prospěšná.

Struktura práce

Strukturu práce považuji za celkem adekvátní (v dnešní době velmi liberální), s výjimkou absence diskuze. Přitom zde vidím zjevný potenciál „diskutovatelných“ zjištění s ostatními již realizovatelnými studiemi.

Na relativně malý rozsah práce - vlastní text končí na str. 56 (i když nutno podotknout, že **rozsah textu na stránce je podstatně větší než by mohl být**) - je možná až příliš věnováno manažersko formální stránce práce.

Ve výsledkové části by bylo prospěšné zvolit lepší strukturaci dosažených výsledků. Celé práci by to mohlo dodat větší přehlednost a lepší orientaci čtenáři. Napadají mě dvě základní kritéria členění:

1. Materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy rozdělit na a) „prostorové“ (nemovitý charakter – hřiště, tělocvičny apod.) a za b) „materiální“ (movitý charakter – náradí, náčiní, didaktické pomůcky apod.).
2. rozdělení dle ročního období – „zimní“ versus „letní“, resp. na krytá a otevřená sportoviště (tab. č. 22 na str. 41 sice tyto údaje prezentuje, ale nedostatečnou formou a v rámci celé práce nedostatečně přehlednou). Při tomto rozdělení by se myslím mohlo dojít k zajímavým „námětům“ či dokonce základní „porovnání důležitosti“ sportovišť pro TV (třeba by se ukázala podstatně důležitější úloha krytých zařízení pro školní TV – využívána např. od října do dubna; otevřená sportoviště ve zbytku školního roku – zde je nutné mít na paměti dvouměsíční letní prázdniny).

Absenci navrženého členění považuji za nešťastné, zvláště při vědomí, že realizovaný dotazník – anketa by toto členění bez problémů umožňovala.

Formální nedostatky

Zavádějící citace, např. na straně 22 – Slepíčka, Slepíčková – byli „pouze“ editory citované publikace (navíc rok 1999?); citované téma v knize zpracoval jiný autor (autoři).

Jestli byl pokus diplomanta o abecední setřídění citovaných zdrojů (str. 57), tak se to nepodařilo. Jako další nestandardní prvek lze označit citovanou literaturu s křestními jmény autorů.

V obsahu je uvedena kap. „5 Provedení výzkumu na školách...29“, zatímco v práci na str. 29 je „5 Organizace sběru dat“. Obdobné nesrovnalosti jsou na str. 27 versus obsah. Domnívám se, že k úvodu nepatří „klíčová slova“ (str. 7).

Závažnější prohrěšky

Úvod práce na straně 6, nelze chápat jako úvod, ale spíše jako abstrakt či souhrn. Zdůvodnění výběru tématu na str. 8 je dle mého názoru jedním z kritických bodů celé práce. **V této kapitole bych očekával vymezení problému (proč je téma užitečné apod. – a to jistě je..), tedy alespoň dvou stránkovou rešerši literatury. V této souvislosti mi v práci chybí vymezení podmínek pro tělesnou výchovu (zcela jistě bude dostupné např. ve skriptech Rychteckého a Fialové) – např. právní, personální, materiální ad. (...a my se budeme soustředit právě na podmínky materiálního charakteru).** Místo důležitosti problému z celospolečenského hlediska se v této kapitole dozvídáme o osobních peripetiích autora a ještě k tomu naprosto irelevantní formou (nepřivlastňovat odborný text, psát celé v plurálu či dokonce trpném rodě).

Cíl č. 3 (str. 10) se dle mého názoru nepodařilo splnit z důvodu nedostatečného navrácení dotazníku – ankety (porovnávat vždy jen jednu školu – u ZŠ i SŠ s jiným zřizovatelem v komparaci s ostatními mi přijde jako nevhodné).

Jako závažný prohrěšek v diplomové práci vidím neadekvátní terminologii např. na str. 28, kde poslední dva odstavce pojednávají o pilotním ověření dotazníku – ankety.

V textu je uveden termín „předkolo výzkumu“... (navíc je tato podkapitola pro větší přehlednost a srozumitelnost zpravidla členěna samostatně).

Vzhledem k tématu lze tolerovat absenci výzkumných hypotéz.

Jako kontroverzní shledávám rozčlenění velikosti sídel dle počtu obyvatel do velmi podrobných kategorií – viz str. 33; tab. č. 14 na str. 35. Co vedlo autora k tomuto členění? Absenci florbalu v nabídce nejoblíbenějších sportů v dotazníku – anketě považuji za nedostatečnou znalost diplomanta v této problematice (str. 51-52). Více viz např. Frömel et al. (1999). Nebyly právě prostorové a materiální podmínky determinujícím faktorem odpovědi učitelů TV?

Pozitiva práce

Téma a jeho geografické vymezení považuji za jedny z pozitivních klíčových faktorů celé práce.

Cíle a úkoly práce shledávám jako přiměřené a reálné (a až na výjimky splněné).

Celkem slušně je zvládnutý vstup do celé problematiky v kapitole č. 3 „Úvod do sledované problematiky“ - nástin historie sportovních zařízení a zejména pak prezentace urbanistických ukazatelů pro tělovýchovu a sport.

Celkově hodnotím zvolené metody a design výzkumu jako akceptovatelný a splňující alespoň základní parametry diplomové práce.

Za pozitivum lze jednoznačně označit, při tvorbě dotazníku - ankety, respektování školských dokumentů (viz str. 27 poslední odstavec).

Jako vhodné vidím uvedení detailů o provedeném šetření. Teď mám především na mysli termín realizace vlastního výzkumu (na to se často zapomíná, přitom to považuji vzhledem k dosaženým výsledkům a jejich následné interpretaci za dost často podstatný atribut). V této souvislosti si nejsem úplně jist, zda zimní termín (leden a únor) je vhodný pro sběr dat o „letním období“.

Vzhledem k nedostatečné probádanosti realizovaného tématu v českém prostředí považuji za vhodný velký rozsah dotazníku – ankety, která zcela jistě obsahuje velmi zajímavé položky a okruhy zkoumání a tím kladně přispěje v budoucnu k rozvíjení tohoto nesnadného tématu. Na druhou stranu – nebyl velký rozsah otázek jedním z klíčových faktorů vedoucí k nízké návratnosti dotazníků?

Vzhledem k potenciálnímu využití diplomové práce v praktickém uplatnění na úrovni jednotlivých škol či kraje, spatřuji celkem srozumitelný jazyk a prezentaci výsledků v jednoduché formě (např. %) jako vhodnou.

Sympaticky se jeví „katarze“ autora, kdy zejména v kapitole „7. Problémy spojené se sběrem dat“ nešetří sebekritikou.

Závěr

Na první pohled se jedná o poměrně „exaktní“ výzkumné téma s předpokladem relativně snadné uchopitelnosti problému. Myslím, že autor v průběhu celé své pracovní aktivity na zvoleném tématu zjistil, že oblast jeho zájmu není jednoduchou záležitostí. Celkově (v hlavní části práce) se svých vytyčených cílů a úkolů zhostil se ctí.

Avšak výše zmíněné nedostatky práce, převážně formálního charakteru, se domnívám že jsou natolik závažné, ale poměrně snadno a rychle napravitelné, že navrhuji práci opravit dle vyslovených připomínek (tučně zvýrazněných). Po zapracování těchto fundamentálních nedostatků celá práce bude splňovat základní parametry diplomové práce na Univerzitě Karlově.

Domnívám se, že celá práce je nejen vizitkou diplomanta, vedoucího práce, oponenta, ale i celé Fakulty tělesné výchovy a sportu. Diplomová práce je veřejně přístupnou prací, která je k nahlédnutí pro všechny zájemce z řad veřejnosti. Dále obhájené diplomové práce můžou sloužit jako „vzorové práce“ pro budoucí studenty.

Navrhované hodnocení: dobře, s podmínkou nezbytných oprav (zvýrazněny v posudku tučně)

V Praze 18.4. 2008

Mgr. Libor Flemr